

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/330/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114226176
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8114226176.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci žalobcu: E. P., F.. XX.XX.XXXX, T. E. XX, XXX XX H. právne zastúpený Mgr. Paulína Naništová, advokátka, so sídlom Sládkovičova 8, 080 01 Prešov, proti žalovaným: 1/ Q. Ž., F.. XX.X.XXXX, T. T. XXXX/XX, 2/ KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441 o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy takto

rozhodol:

I. Žalovaní v 1.rade a 2.rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 20.000 eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

II. Žalovaní v 1.rade a 2.rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 1.880,82 eur s 5,05% ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 25.11.2014 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

III. Žalobkyňa má voči žalovaným v 1.rade a 2.rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 26.9.2014 sa žalobkyňa domáhala voči žalovaným ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch na tom skutkovom základe, že žalovaný v 1. rade spôsobil dopravnú nehodu dňa 10.10.2011, v dôsledku ktorej zomrel manžel žalobkyne D. P., F.. XX.XX.XXXX. Zo záverov znaleckého posudku znalcov E.. C.. P. a E.. E.. P. zo dňa 18.12.2011, č. XXX/XXXX, č. XXX/XXXX vyplýva, že bezprostrednou príčinou smrti manžela žalobkyne bolo pomliaždenie mozgu s vnútrolebečným krvácaním, pri poranení viacerých kostí, tkanív a vnútorných orgánov, pri polytraume a pri tukovej embólii pľúc II.-III. stupňa, pričom uvedená príčina smrti bola v priamej príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou zo dňa 10.10.2011. Žalovaný v 1. rade bol v čase dopravnej nehody podľa evidenčnej karty vozidla s EČV: H. vlastníkom, a zároveň aj držiteľom osobného motorového vozidla zn. AUDI A4 2.5 TDI, EČV: H., t.j. prevádzkovateľom vozidla, pretože mal právnu a súčasne faktickú možnosť vozidlo užívať, teda sám organizovať jeho prevádzku k plneniu jeho funkcií a účelu (uznesenie Ustavného soudu ČR zo dňa 09.10.2012 sp. zn. II. ÚS 1673/12). Motorové vozidlo AUDI A4 s EČV: H. v čase dopravnej nehody dňa 10.10.2011 bolo poistené u žalovaného v 2. rade na základe poisťnej zmluvy číslo XXXXXXXXXXXX.

2. Žalobkyňa poukázala v tejto súvislosti na rozsudok Súdneho dvora zo dňa 24. októbra 2013, C-22/12, v zmysle ktorého článok 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článok 1 ods. 1 a 2 druhej

smernice Rady 84/5/EHS z 30. decembra 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. mája 2005, a článok 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14. mája 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Žalobkyňa si v trestnom konaní uplatnila voči žalovanému v 1. rade nárok na náhradu škody v súvislosti s vynaloženými nákladmi spojenými s pohrebom v celkovej sume 2.998,- €, ktoré jej poisťovňa žalovaného v 1. rade doposiaľ neuhradila.

3. Žalobkyňa so svojim zosnulým manželom D. P. uzatvorili manželstvo v roku 1981, t.j. manželmi boli tridsať rokov. So svojim nebohým manželom nemali deti. Žili jeden pre druhého. Vzhľadom na to, že ich manželstvo bolo bezdetné, o to viac boli vzájomne na seba naviazaní, pričom všetok voľný čas trávili spoločne. Spoločne chodievali na dovolenky do Vysokých Tatier, k moru, na poznávacie zájazdy do zahraničia. Manžel žalobkyne bol v okruhu ich známych a priateľov veľmi obľúbený. Spoločne so známymi chodievali na výlety, chaty, grilovačky. Manžel žalobkyne ako 50 ročný ukončil vysokoškolské vzdelanie z dôvodu, aby si udržal svoje zamestnanie a po finančnej stránke tak zabezpečil seba a žalobkyňu do budúcnosti. Finančne výrazne pomohol. Nebohý manžel zahŕňal žalobkyňu častou pozornosťou a starostlivosťou. Vzhľadom na to, že mal viacero záujmov ako napr. akvaristika, fotografovanie, práca na počítači, vždy si dal záležať na tom, aby to ovládala aj žalobkyňa. Zarobené finančné prostriedky investoval do spoločného života a domácnosti. Pre žalobkyňu veľmi rád nakupoval spotrebiče. V dôsledku úmrtia manžela, žalobkyňa prišla o jeho nesmiernu oporu, istotu, pozornosť, starostlivosť a lásku. Žalobkyňa pocítila stratu aj po finančnej stránke, bola nútená sa presťahovať zo spoločného 3-izbového bytu do 1-izbového bytu.

4. Žalobkyňa spôsobená neodstrániteľná ujma vo sfére osobného a rodinného života, citových a sociálnych väzieb, sa negatívne prejavila aj na jej zhoršenom zdravotnom (najmä psychickom) stave. V dôsledku tohto nečakaného a šokujúceho úmrtia manžela žalobkyne, táto bola nútená vyhľadať pomoc psychiatricky, ktorá jej doteraz pomáha sa s tým vyrovnáť. Žalobkyňa z tohto dôvodu užíva antidepresíva. Psychické stavy žalobkyne sa výrazne zhoršujú najmä vtedy, keď sú sviatky (narodeniny, meniny), Vianoce, či výročie úmrtia jej manžela. K zásahu do osobnostného práva žalobkyne došlo zo strany žalovaného v 1. rade tak, že bola narušená celistvosť jej rodiny a bolo zasiahnuté do jej súkromného a rodinného života, pričom následky sú trvalé a neodstrániteľné, keď ochudobnenie žalobkyne v citovej oblasti je nenapraviteľné.

5. Žalovaný v 1. rade iba štyri dni po dopravnej nehode napísal na sociálnu sieť príspevok, ktorým vyjadril svoj postoj k úmrtiu manžela žalobkyne - „najbližšie auto, ktoré si kúpim, bude určite najväčšia A8 s nepriestrelnými sklami a asi ju dám opancierovať kvôli idiotom na týchto cestách alebo je tu ešte OT 64, ale toto nemá taký design a nie je tak pohodlné...:D

6. Vzhľadom na nenapraviteľný následok - smrť manžela - nepostačuje a neprihádza do úvahy morálna satisfakcia. Nemajetková ujma vyjadruje najmä náhradu za utrpené pocity frustrácie, šoku, stresu, smútku, straty spoločenstva s milovanou osobou. Predpokladmi vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sú 1. existencia ujmy (spočívajúca v poškodení duševného života žalobkyne), 2. porušenie právnej povinnosti (spočívajúci v konaní žalovaného v 1. rade) a 3. príčinná súvislosť medzi touto ujmou a protiprávnym konaním.

7. K žalobe sa písomným podaním doručeným súdu 13.11.2014 vyjadril žalovaný v 1. rade, ktorý uviedol, že žalobkyňa opiera svoj nárok o výsledky trestného konania v trestnej veci tunajšieho súdu pod sp. zn. 5 T 88/2012, kde žalovaný v 1. rade je obžalovaný a toto trestné konanie ešte nebolo právoplatne ukončené. Navrhol preto žalobu ako predčasnú a nedôvodnú zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania.

8. K žalobe sa písomným podaním doručeným súdu 28.11.2014 vyjadrila žalovaná v 2. rade v tom zmysle, že nárok žalobkyne považuje za nedôvodný. Vyjadril sa k rozsudku Súdneho dvora EÚ sp. zn. C-22/12 zo dňa 24.10.2013, v ktorom Európsky súdny dvor zaujal stanovisko k prejudiciálnej otázke KS PO ohľadne výkladu čl. 3 ods. 1 Smernice č. 72/166/EHS a čl. 1ods. 1 Smernice č. 90/232/EHS, pričom konštatovala, že uvedené smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Dôvodila, že smernica je vždy adresovaná členským štátom a nezaväzuje a nezakladá priamo

a práva povinnosti fyzickým a právnickým osobám, pričom si vyžaduje transpozíciu do vnútroštátneho práva formou aktu členského štátu. Poukázala na rozsudok NS SR 4Cdo 168/2009 zo dňa 20.4.2011 a 4Cdo 139/2011 zo dňa 30.10.2012, z ktorých vyplýva, že rozsah poisteného krytia PZP nezahŕňa nemajetkovú ujmu na zásah do osobnostných práv pozostalých blízkych osôb po obetiach dopravnej nehody. Ďalej argumentovala, že v zmysle § 4 ods. 2 písm. a) zákona o povinnom zmluvnom poistení má poistený z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a náklady pri usmrtení, v prípade usmrtenia poškodeného majú rodinní príslušníci poškodeného nárok na náhradu nákladov na výživu a nákladov spojených s pohrebom vychádzajúc z ustanovení Občianskeho zákonníka. Dôvodila, že nemajetková ujma nespadá pod rozsah poistenia upravený v § 4 zákona o PZP, pričom nemajetková ujma nie je podľa jej právneho názoru škodou. Konštatovala, že nesúhlasí s extenzívnym výkladom ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a) zákona o PZP, z ktorého vyplýva, že sa týka poistenia zodpovednosti za škodu a nie poistenia zodpovednosti za nemajetkovú ujmu. Ďalej uviedla, že žalovaný v 2. rade ako poisťovateľ, ktorý je len účastníkom poistného vzťahu zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla žiadnym spôsobom nezasiahol do osobnostných práv žalobcu a preto v prípade nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 ods. 2 OZ nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti a teda nie je pasívne vecne legitimovaný v tomto konaní. Navrhla žalobu voči žalovanému v 2. rade v celom rozsahu zamietnuť.

9. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie výsluchom svedkov, listinnými dôkazmi prečítaním obsahu celého spisu konštatovaním, že na č. l. 1 a nasl. sa nachádza samotná žaloba, na č. l. 4 a nasl. je fotokópia obžaloby žalovaného v 1.rade, na č. l. 5 a nasl. sa nachádza fotokópia stránky z PC týkajúca sa sociálnej siete, na č. l. 14 sa nachádza vyjadrenie žalovaného v 1.rade k žalobe, na č. l. 15 a nasl. je vyjadrenie žalovaného v 2.rade k žalobe, na č. l. 21 je uznesenie tunajšieho súdu, ktorým súd prerušil toto konanie do právoplatného skončenia konania vedeného v trestnej veci na tunajšom súde pod sp. zn. 5T/88/2012, na č. l. 41 sa nachádza rozsudok tunajšieho súdu č. k. 5T/88/2012-742 zo dňa 10.8.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť 13.12.2018, na č. l. 47 a nasl. je uznesenie KS PO č. k. 3To/38/2017-785 zo dňa 13.12.2018, ktorým bolo zamietnuté odvolanie okresného prokurátora obžalovaného a poškodenej, na č. l. 60 a nasl. sa nachádza vyjadrenie žalobkyne spolu so zmenou a rozšírením žaloby, o ktorom bolo procesne rozhodnuté na dnešnom pojednávaní, na č. l. 61 je oznámenie škodovej udalosti poškodeným fotokópia, na č. l. 62 je fotokópia výpisu z osobného účtu žalobkyne, na č. l. 64 a nasl. je fotokópia poistnej zmluvy uzatvorenej medzi žalovaným v 1.rade a žalovanou v 2.rade, ďalej súd oboznamuje dnes krátkou cestou právnou zástupkyňou žalobkyne predložené lekárske správy z psychiatrickej ambulancie týkajúcej sa žalobkyne od E.. S. U. psychiatricky ako aj závery psychologického vyšetrenia psychologičky E.. R. E., klinického psychológa rovnako vo vzťahu k žalobkyňu, ako aj ďalším spisovým materiálom, pričom zistil tento skutkový stav :

10. V konaní vedenom na Okresnom súde v Prešove pod sp. zn. 5T 88/2012 bola podaná obžaloba Okresného prokurátora v Prešove zo dňa 03.08.2012, č. k. 3 Pv 766/11-31 na žalovaného v 1. rade ako obvineného na tom skutkovom základe, že dňa 10.10.2011 asi o 19:05 hod. v Prešove viedol v klesajúcom úseku cesty ulice Sekčovskej v smere k ulici Laca Novomeského osobné motorové vozidlo značky AUDI A4, EČV: H.-XXXEA, vozidlo viedol vyššou rýchlosťou ako bola dovolená a zrazil chodca D. P., F.. XX.XX.XXXX prechádzajúceho cez cestu spoza radu zaparkovaných vozidiel z pravej strany v smere jazdy vozidla, pričom chodec utrpel zranenie, ktorému podľahol. Žalovaný v 1. rade ako obvinený spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona.

11. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 5 T 88/2012-742 zo dňa 10.8.2017 bol obžalovaný (v tomto konaní žalovaný v 1. rade) uznaný vinným z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona za použitia § 138 písm. h) Trestného zákona, pričom mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 2 roky s podmieneným odkladom výkonu tohto trestu a skúšobnou dobou 3 roky a šesť mesiacov ako aj trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá všetkých druhov na 3 roky a šesť mesiacov.

12. Uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 3 To 38/2017-785 zo dňa 13.12.2018 boli odvolania okresného prokurátora, obžalovaného a poškodenej E. P. zamietnuté a vyššie uvedený trestný rozsudok nadobudol právoplatnosť 13.12.2018.

13. Z poistnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX z 30.6.2011 uzatvorenej medzi žalovaným v 1. rade ako poistníkom a žalovanou v 2. rade ako poisťovateľom vyplýva, že medzi týmito subjektmi bolo uzatvorené poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

14. Zo správy klinického psychológa H.. R. E. z 9.12.2016 vyplýva, že žalobkyňa má depresívnu náladu, máva záchvaty plaču, potrebuje pozitívne motivovať. Potrebuje pracovať, aby mala z čoho žiť, avšak vlasové prípravky jej aj ako kaderničke zhoršujú dýchanie.

15. Z početných lekárskejších správ psychiatricky E.. S. U. v časovom období od 23.7.2012 do 24.9.2018 (č. I. 79 - 83 spisu) vyplýva, že žalobkyňa má sústavne pocit úzkosti a strach, že sa stane niečo zlé. Pacientka sa trápi, zle znáša návrat do prázdneho bytu, občas si poplače. Pri výročí úmrtia, resp. narodenín manžela má silnejšie úzkosti, pomohol aj rozhovor so psychologičkou. Celkovo bol stav pacientky uzavretý ako recidivujúca depresívna porucha stredne ťažkého stupňa.

16. Na pojednávaní konanom 13.6.2019 právna zástupkyňa žalobkyne zotrvala na žalobe a dôvodila v podstate totožne ako v žalobe, pričom poznamenala, že žalovaný v 1. rade - vodič, bagatelizuje celkový dej, vinu neľutoval a ani sa neospravedlnil.

17. Žalovaný v 1. rade na tomto pojednávaní uviedol, že nespochybňuje, že došlo k zásahu do práv žalobkyne aj jeho pričinením, pričom k nehode došlo aj zavinením chodca. Ujmu utrpel aj on, aj keď nie v takom rozsahu ako žalobkyňa, nakoľko utrpel ujmu majetkovú, teda škoda na aute, ktorého opravu si hradil sám a rovnako prežíval psychický stres. Poukázal na to, že v ČR za stratu blízkej osoby v obdobnej situácii max. možný rozsah priznávanej sumy 240.000 Kč čo je v prepočte okolo 9.300 eur. Záverom zhrnul, že to boli teda tri subjekty, ktoré porušili 5 povinností, pričom z toho žalovaný v 1. rade porušil len jednu povinnosť. Matematiky vyrátal, že naňho by v prípade vzatia do úvahy výšky náhrady škody ako v ČR vychádzal len podiel 2.460 eur, čo po započítaní škody na aute okolo 3.000 eur dokonca predstavuje záporné číslo. Z tohto dôvodu navrhol žalobu zamietnuť.

18. Zástupkyňa žalovaného v 2. rade na tomto pojednávaní konštatovala, že je potrebné pozorne posúdiť, aká ujma mohla vzniknúť. Namietla premlčanie nároku žalobkyne a navrhla žalobu zamietnuť.

19. Žalobkyňa na tomto pojednávaní vypovedala, že s manželom žili spolu 30 rokov, deti nemali. Žili jeden pre druhého, bol jej veľkou oporou. Chodili spolu na dovolenky, návštevy a teraz je na všetko sama. Chýba jej, nemá sa komu zveriť (súd konštatoval, že žalobkyňa plače). Uviedla, že mali spoločné koničky, bol veľmi pozorný, často ju milo prekvapoval a v každom ohľade jej pomáhal. Navštevovala psychiatra, nakoľko to sama len ťažko znášala, taktiež navštevovala aj psychologičku, ktorá jej rovnako pomohla. Denne užíva lieky na depresívne stavy. Musela sa presťahovať z 3-izbového bytu do 1-izbového bytu, aby to „utiahla“, nakoľko je samoživiteľka.

20. Na pojednávaní konanom 13.6.2019 za prítomnosti všetkých strán sporu súd procesným uznesením pripustil zmenu žaloby v zmysle písomného podania žalobkyne zo dňa 6.5.2019 tak, že žaloba znie: „žalovaní v 1. rade a 2. rade sú povinní zaplatiť žalobkyňu sumu vo výške 20.000 eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných vzniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného. Žalovaní v 1. rade a 2. rade sú povinní zaplatiť žalobkyňu sumu vo výške 1.880,82 eur s 5,05% ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 25.11.2014 do zaplataenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného a žalobkyňa má voči žalovaným v 1. rade a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

21. Na pojednávaní konanom 19.9.2019 vypovedali svedkyne, ktorých výsluch navrhla žalobkyňa.

22. Svedkyňa L. P.P., ktorá je švagrinou žalobkyne uviedla, že žalobkyňa bola pred nehodou zábavná osoba, pričom spolu s nebohým manželom chodili po výletoch a prakticky prišla o najbližšiu osobu o to viac, že to manželstvo bolo bezdetné, pričom partner, resp. manžel jej „zmizol zo života“. Mali spolu veľmi pekný vzťah. Zmenil sa jej teda celý život a svedkyňa uvádzala, že po tragickej nehode dokonca zostávala spať pár noci pri žalobkyňu, teda pri švagrinej, aby jej pomohla prekonať stavy negatívne, v ktorých sa nachádzala, rovnako tak jej pomáhala s pohrebom. Uviedla, že išlo o doposiaľ najväčšiu tragédiu v ich rodine, pričom žalobkyňa mala po pohrebe stavy úzkosti, depresie, zhoršil sa jej celkový zdravotný stav, najmä psychicky, pričom od tejto udalosti sa pravidelne lieči psychiatricky. Poznamenala, že plánovali žalobkyňa s manželom život aj v dôchodku, teda najmä čo sa týka nejakých dovolení, výletov, avšak toto bolo zmarené. Vypovedala, že konkrétne celá udalosť bola pre žalobkyňu ťažká, pričom musela zmeniť prostredie, uskromniť sa a stavy úzkosti u nej pretrvávali aj viac ako jeden rok, pričom mala často stavy strachu. Nebohý manžel žalobkyne bol podľa nej „zlatý človek“, pričom bol so žalobkyňou veľmi naviazaný. Uviedla, že v tomto veku to žalobkyňa prežíva ešte o to viac, pričom máva aj závraty, stalo sa jej to aj v práci a celkovo jej býva zle. Svedkyňa potvrdila, že žalobkyňa berie lieky proti depresii, v minulosti to bola aktívna žena, pričom od pohrebu sa „stiahla“, chodí málo aj na rodinné oslavy a stretnutia, „vidí tam svojho manžela“.

23. Svedkyňa P. M., ktorá je blízkou priateľkou žalobkyne vypovedala, že podľa jej názoru išlo o veľmi pekné manželstvo, nakoľko nebohý bol k manželke pozorný, úctivý, kupoval jej darčeky, mal ju veľmi rád, pričom trávili spolu ako v pároch Silvester, rôzne oslavy, meniny. Uviedla, že žalobkyňa s manželom boli veľmi zábavní, dokázali robiť dobrú atmosféru a prezliecť sa napríklad do masiek a podobne. Po nehode

to prežívala veľmi zle, zhoršil sa jej zdravotný stav, navštevovala psychiatričku a utrpela aj finančne. Ani takmer deväť rokov po nehode nie je s touto stratou vysporiadaná.

24. Svedkyňa I. R., ktorá bola kolegyňou nebohého manžela žalobkyne uviedla, že žalobkyňa s nebohým manželom boli podľa jej názoru celoživotne zaľúbení, pričom konštatovala, že sa bežne stávalo, že žalobkyne manžel vyznal svoje city telefonicky, telefonoval jej denne z práce a bol to taký typ človeka, ktorý keď videl, že manželke sa páči nejaká vec, alebo po niečom túži tak sa jej to snažil zabezpečiť, resp. jej vyhovieť. Po tragickej nehode začala žalobkyňa chradnúť, zle znášala tento stav po strate manžela, pričom to predtým bola taká „veselá kopa“, vedeli s manželom zabaviť kolektív, resp. spoločnosť a teraz je viac utiahnutá, iná. Dopravná nehoda sa podľa jej názoru podpísala na zdravotnom stave žalobkyne, nakoľko chodili spolu na obhliadky, rekonštrukcie po dopravnej nehode a svedkyňa badala, že zdravotný stav žalobkyne sa zhoršuje.

25. Svedkyňa T. O. E., ktorá bola kolegyňou nebohého manžela žalobkyne uviedla, že prítomnosť nebohého, či už na pracovisku, alebo mimo bola obohacujúca, nakoľko mal v sebe empatiu, lásku k ľuďom. S manželkou boli ako jeden, ako by boli prepojení, teda čo chcel jeden to aj druhý, boli si verní, starali sa o seba. Záverom ešte poznamenala, že na dovolenke v Izraeli v Káne Galilejskej si nebohý s manželkou obnovili manželský sľub po 30tich rokoch, bolo to niekedy koncom februára 2011. Uviedla, že vie, že žalobkyňa navštevuje psychiatra a konštatovala, že koncom jedného roka sa k nej objednala na úpravu účesu, avšak to už nebolo možné, nakoľko sa dozvedela, že žalobkyňa bola operovaná na karpálny tunel. Záverom konštatovala, že vie, že žalobkyňa má obavu z budúcnosti, či sama vystačí z jedného platu, resp. či finančne utiahne svoje živobytie.

26. Právna zástupkyňa žalobkyne na tomto pojednávaní uviedla, že výšku nároku považovala za primeranú preto, lebo poukázala na vzťah žalobkyne s nebohým manželom, ktorý bol hlboký, emocionálny a rovnako tak jej stav po dopravnej nehode. Žalovaný si nepriznáva vinu a nepreberá zodpovednosť a bagatelizuje nehodový dej. Konštatovala, že žalovaný bol vodičom osobného motorového vozidla pred predmetnou dopravnou nehodou, pričom bol povinný sa prispôbiť pravidlám cestnej premávky, bol povinný predvídať určité okolnosti a bola nesporne znalcami preukázaná vyššia rýchlosť žalovaného v čase dopravnej nehode. Nárok žalobkyne v žiadnom prípade nemôže byť premlčaný. Navrhla žalobe vyhovieť.

27. Žalovaný v 1. rade dôvodil, že zodpovednosť nenesie len on, ako vodič osobného motorového vozidla, ale aj samotný chodec, ktorý nedal pozor na idúce autá, ako bolo konštatované v trestnom rozsudku. Poukázal aj na to, že aj z trestného konania vyplynulo, že kontakt nebohého bol z boku motorového vozidla, nie spredu, teda chodec „nabúral“ do auta, nie auto do chodca. Uviedol, že výpovede svedkýň majú podľa jeho názoru nulovú hodnotu. Navrhol žalobu zamietnuť.

28. Poverená zástupkyňa žalovaného v 2. rade konštatovala, že aby bola táto ujma, ak je priznaná, bola v primeranej výške a pri rozhodovaní a o priznaní a výške je potrebné prihliadať na okolnosti, že aj nebohý manžel žalobkyne sa pričínil o kolíziu situáciu. Uviedla, že nielen vodič, ale aj chodec musí dodržiavať predpisy cestnej premávky. Poukázala záverom na to, že pri odškodnom po obetiach trestných činov bolo v zákone o odškodňovaní obetí po následných trestných činoch v čase dopravnej nehody maximálna výška prípustná pre priznanie v rozsahu 15.850 eur, pre všetky blízke osoby. Navrhla žalobu zamietnuť.

29. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie právne uzatvára:

30. Podľa čl. 3 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

31. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

32. Podľa § 13 ods. 1 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

33. Podľa § 13 ods. 2 OZ pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

34. Podľa § 13 ods. 3 OZ výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

35. Podľa § 420 ods. 1 OZ každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

36. Podľa § 420 ods. 2 OZ škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávnych predpisov nie je tým dotknutá.

37. Podľa § 427 ods. 1 OZ fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

38. Podľa § 427 ods. 2 OZ rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

39. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu

a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,

b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,

c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nespĺnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie,

d) ušlého zisku.

40. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení náhradu škody uhradza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

41. Vo vzťahu k pôvodne vznesenej námietke pasívnej vecnej legitímácie žalovanej v 2. rade súd prvej inštancie poukazuje na rozhodnutie Európskeho súdneho dvora v rozsudku C-22/2012 U. proti S. H. a T. U., kde bolo konštatované, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Je nesporným, že žalovaný v 1. rade mal v čase dopravnej nehody uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla so žalovanou v 2. rade. Táto otázka nebola v konaní vôbec sporná, pričom práve z tohto poistného vzťahu plynie pasívna vecná legitímácia žalovanej v 2. rade. Rovnako tak sa súd prvej inštancie stotožňuje s názorom, že pasívna vecná legitímácia žalovanej v 2. rade je daná aj § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 o povinnom zmluvnom poistení.

42. Na tomto mieste je však podľa názoru súdu prvej inštancie potrebné poukázať na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky III ÚS 666/2016-36 zo dňa 11.10.2016, ktorým bola odmietnutá sťažnosť sťažovateľa - poisťovne ako zjavne neopodstatnená. V tomto rozhodnutí Ústavného súdu SR je konštatované, že rozsudok Súdneho dvora vo veci C-22/12 je potrebné vykladať v tom zmysle, že pojem škoda použitý v zákone o povinnom zmluvnom poistení, je potrebné vykladať extenzívne, pričom tento záver sa nepovažuje za arbitrárny ani inak ústavne neudržateľný. Interpretáčna snaha sťažovateľa v relácii k záverečnej časti právnej veci rozsudku Súdneho dvora vo veci C-22/12, v ktorej sa odkazuje na vnútroštátnu právnu úpravu, je podľa názoru Ústavného súdu SR účelová a márna. Súdný dvor v bode 58. odôvodnenia svojho rozsudku konštatuje, že české (i slovenské) vnútroštátne hmotné právo o zodpovednosti za škodu sa vzťahuje aj na náhradu nemajetkovej ujmy a to z ohľadom na skutočnosť, že zodpovednosť za nemajetkovú ujmu vznikla na základe dopravnej nehody a má občiansko-právnu povahu. Súd prvej inštancie vníma, že Ústavný súd SR nie je súdom všeobecným, avšak vzhľadom na nie úplnú jednotnosť v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov je bezpochyby jeho právny názor možné akceptovať ako rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít v zmysle čl. 4 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

43. S ohľadom uvedené mal preto súd prvej inštancie za to, že náhrada nemajetkovej ujmy má byť hradená z povinného zmluvného poistenia, ktoré mal uzatvorený žalovaný v 1. rade so žalovanou v 2. rade. K tejto otázke ešte záverom súd prvej inštancie poukazuje a stotožňuje sa s právnym názorom uvedeným v uznesení KS PO sp. zn. 6Co/127/2010 zo dňa 28.10.2013, podľa ktorého: „za stavu, že právo umožňuje žalobkyni požadovať náhradu nemajetkovej ujmy je dôvodný záver, že takáto náhrada nemajetkovej ujmy musí byť likvidovaná z povinného zmluvného poistenia. Právna úprava, ktorá by

tomuto odporovala bráni naplneniu podstaty tzv. motorových smerníc Európskej únie a takáto právna úprava sa nesmie použiť.“

44. Podľa § 100 ods. 1 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

45. Podľa § 101 OZ pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

46. Počiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby náhrady za nemateriálnu ujmu je podľa § 101 Občianskeho zákonníka je viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv.(uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 17. 2. 2011, sp. zn. 5 Cdo 265/2009).

47. K námietke premlčania vznesenej žalovanou v 2. rade sú prvej inštancie uvádza, že k dopravnej nehode - zásahu do osobnostných práv došlo 10.10.2011, pričom žaloba bola podaná na súd 26.9.2014, teda vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe.

48. Súd mal za nesporne preukázané, že žalobkyňa si v trestnom konaní uplatnila voči žalovanému v 1. rade aj nárok na náhradu škody spočívajúcu v celkovej výške 2.998 eur (náklady na pohreb 1.663 eur a náklady na pomník 1.335 eur), pričom žalovaná v 2. rade jej vyplatila sumu 1.117,18 eur. Z trestného spisu, ktorý súd oboznamoval je zrejmé, že nárok žalobkyne v tomto konaní bol preukázaný pokladničnými dokladmi (č. l. 61-64 spisu a č. l. 315-317 spisu tunajšieho súdu sp. zn. 5T 88/2012), súd preto priznal žalobkyňi rozdiel medzi požadovanou a čiastočne priznanou sumou (2.998 eur - 1.117,18 eur), t. j. vo výške 1.880,82 eur spolu s úrokom z omeškania v zmysle § 517 ods. 1, 2 OZ vo výške 5,05 % ročne od 25.11.2014, keďže k čiastočnému plneniu zo strany žalovanej v 2. rade došlo 24.11.2014.

49. Súkromný život je široký pojem, ktorý nemožno definovať vyčerpávajúcim spôsobom. Také údaje, ako pohlavie, meno alebo sexuálna orientácia sú významnými prvkami osobnej sféry chránené čl. 8 Dohovoru <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=~Main/TArticles.ascx&phContent=~ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=464281&FragmentId2=464283>>. Na duševné zdravie sa musí tiež prihliadať ako na dôležitú súčasť súkromného života spojenú s morálnou integritou. Čl. 8 <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=~Main/TArticles.ascx&phContent=~ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=464281&FragmentId2=464283>> chráni právo na identitu a osobný rozvoj a právo nadväzovať a rozvíjať vzťahy s inými ľudskými bytosťami a s okolitým svetom. Zachovanie duševnej stability je v tomto kontexte neopomenuteľnou predbežnou podmienkou na účinné využívanie práva na rešpektovanie súkromného života (Ro ESLP, čl. 8 Dohovoru <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=~Main/TArticles.ascx&phContent=~ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=464281&FragmentId2=464283>> - Bensaid v. Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska zo 6. 2. 2001, sťažnosť č. 44599/1998).

50. Za zásah do súkromia časť súdnej praxe považuje aj privedenie smrti niektorej z blízkych osôb (§ 116 OZ <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=~Main/TArticles.ascx&phContent=~ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3344012&FragmentId2=3344013>>). Spôsobenie úmrtia člena rodiny je neoprávneným zásahom do súkromia členov rodiny. Primeraným zadosťučinením je v tomto prípade aj náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch.

51. Právnym prostriedkom ochrany proti takémuto zásahu je návrh, ktorým sa fyzická osoba domáha podľa ustanovení o ochrane osobnosti primeraného zadosťučinenia, ktoré môže mať i podobu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. V takomto prípade je daná aktívna legitimácia tomu subjektu, ktorému svedčí existencia kvalifikovaného vzťahu s nebohým, lebo právo na súkromie je jedným zo základných osobnostných práv fyzickej osoby tak, ako to má na mysli aj ust. § 11 OZ <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=~Main/TArticles.ascx&phContent=~ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3343715&FragmentId2=3343716>> (Uznesenie KS v Košiciach z 13. 10. 2005, sp. zn. 1 Co 201/2005).

52. V rozsudku zo 17. februára 2011 sp. zn. 5 Cdo 265/2009 Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že „ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva na rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplňať jeho citové potreby, t.j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) sféra. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločenstva (vzťahu) s blízkou osobou“. Na inom mieste odôvodnenia tohto rozsudku Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že „zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby, spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti“.

53. Súd prvej inštancie ďalej poukazuje aj na uznesenie NS SR sp. zn. 3 Cdo 228/2012 zo dňa 26. septembra 2013: „Podľa § 853 Občianskeho zákonníka platí, že občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie. V tomto ustanovení Občianskeho zákonníka je upravená analógia. Analógia legis (analógia zákona) sa používa ako forma aplikácie zákona vtedy, keď treba riešiť otázku, riešenie ktorej nie je síce v zákone upravené, ale ten istý zákon upravuje riešenie podobného prípadu. Vychádza sa pritom z predpokladu, že zákonodarca by podľa rovnakých zásad upravil aj daný prípad. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom, že právnym vzťahom zodpovednosti za nemajetkovú ujmu spôsobenú na osobnostných právach fyzickej osoby (§ 11 a nasl. Občianskeho zákonníka) sú obsahom a účelom najbližšie právne vzťahy zodpovednosti za majetkovú ujmu (škodu) spôsobenú v majetkovej sfére poškodeného (§ 420 a nasl. Občianskeho zákonníka).“

54. V prejedávanej veci súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch žalobkyni (manželka obete dopravnej nehody).

55. Potrebné bolo po vyššie uvedených právnych záveroch zaoberať sa výškou náhrady nemajetkovej ujmy, pričom súd prvej inštancie vychádzal z dostupnej judikatúry, z ktorej príkladmo uvádza :

56. Rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co/30/2012, zo dňa 29. novembra 2012, bola žalobcovi priznaná suma 30.000 eur (náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch v dôsledku úmrtia blízkej osoby pri dopravnej nehode).

57. Okresný súd Bratislava IV rozsudkom z 15. júna 2011 č. k. 12 C 385/2008-194 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi do 3 dní sumu 23 000,00 € a žalobu vo zvyšku zamietol. Na odvolanie žalovanej proti výroku uvedeného rozsudku, ktorým bolo žalobe vyhovené, Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 4. júna 2012 sp. zn. 6 Co 111/2011 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil. Rozhodnutia súdov vychádzali zo skutkového stavu, pri ktorom došlo dňa 30. decembra 2005 na diaľnici D1 ku kolízii medzi nákladným motorovým vozidlom s cisternovým návesom a osobným vozidlom, pričom došlo k smrteľnému zraneniu vodiča osobného motorového vozidla (syna žalobcu), jeho spolujazdkyne (manželky žalobcu) a k ťažkým zraneniam samotného žalobcu; syn a manželka žalobcu svojim zraneniam podľahli. Podľa právneho názoru súdu prvého stupňa tým došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu (§ 11 a nasl. Občianskeho zákonníka).

58. Okresný súd Trnava rozsudkom z 28. apríla 2010 č. k. 37 C 178/2009-73 určil, že odporca tým, že dňa 24.5.2007 viedol svoje vozidlo a nevenoval sa plne vedeniu vozidla a náležite nesledoval situáciu v cestnej premávke, v dôsledku čoho si nevšimol chodkyňu prechádzajúcu po prechode pre chodcov a ľavou prednou stranou vozidla do nej narazil, následkom čoho na následky zranení z tejto dopravnej nehody zomrela, zasiahol do osobnostných práv navrhovateľov, do ich práva na súkromie a rodinný život. Odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľom 1/ a 2/ (rodičom zomrelej) nemajetkovú ujmu, každému vo výške 6 000,00 € a navrhovateľom 3/ a 4/ (súrodencom zomrelej) nemajetkovú ujmu každému vo výške 2 000,00 €. Krajský súd v Trnave na odvolanie navrhovateľov 1/ a 2/ rozsudkom zo 16. marca 2011 sp. zn. 11 Co 90/2010 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti určenia nemajetkovej ujmy navrhovateľov 1/ a 2/ tak, že odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 1/ sumu 15.000,00 € a navrhovateľke 2/ sumu 15.000,00 €, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Následne Najvyšší súd SR vo svojom rozsudku sp. zn. 4 Cdo 139/2011 zo dňa 30.10.2012 zamietol dovolanie žalovaného.

59. Rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 20 Co 183/2014 zo dňa 26.5.2015 bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 21. 2. 2014 č. k. 5C 38/2012-159 vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania, pričom súd prvej inštancie zaviazal žalovaných v 1/ a 2/ rade k povinnosti spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni v 1/ rade sumu 15.000 Eur, žalobcovi v 2/ rade sumu 15.000 Eur a žalobcovi v 3/ rade sumu 5.000 Eur, to všetko do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, nakoľko žalobcovia uplatnené nároky odôvodnili tragickou udalosťou - úmrtím syna žalobcov v 1/ a 2/ rade a brata žalobcu v 3/ rade v dôsledku dopravnej nehody, ku ktorej došlo dňa 21. 1. 2010.

60. Výška sumy prichádzajúca do úvahy ako kompenzácia nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch však pochopiteľne nemôže byť neobmedzená. Vzhľadom na uvedenú judikatúru ako aj zohľadňujúc vzťahy v rodine mal súd prvej inštancie za to, že osobou ktorá trpí pri strate manžela (manželky) najviac je pozostalý partner - manželský vzťah je nesporne najbližším vzťahom dvoch ľudí, je s ním spojený (spravidla) celý zostávajúci život a je prirodzené, že práve pozostalý manžel znáša stratu svojho manžela najťažšie. V prejednávanej veci prišla žalobkyňa práve o manžela, doposiaľ viackrát navštívila a navštevuje psychiatrickú ambulanciu, pričom neušlo pozornosti súdu, že psychiatrickú ambulanciu začala navštevovať hneď po dopravnej nehode ešte pred podaním žaloby, preto nemožno v žiadnom prípade hovoriť u nej čo i len o náznak nejakkej vypočítavosti, kvôli podanej žalobe. Preto súd zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade na solidárne plnenie žalobkyni vo výške 20.000 eur.

61. Uvedené je potrebné vnímať v širšom kontexte v tom zmysle, že žalobkyňa prišla vskutku o najbližšiu osobu, pričom z manželstva nepochádzali deti a o to je jej strata citeľnejšia. Vo vzťahu k ustáleniu výšky náhrady nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie poukazuje na právoplatné rozsudky všeobecných súdov uvedené v odôvodnení vyššie (body 51-54 tohto rozsudku), porovnaním s ktorými je možné konštatovať, že priznaná suma nijako nevybočuje z rámca už v iných konaniach priznaných súm.

62. Súd zamietol návrh žalovaného v 1. rade na doplnenie dokazovania týkajúcich sa predloženia zdravotnej dokumentácie nebohého manžela žalobkyne, nakoľko mal za to, že uvedené nemá podľa názoru súdu opodstatnenosť vo vzťahu žalovanému nároku, pričom mal za to, že dokazovanie v tomto smere by neprineslo žiadne pre spor relevantné skutočnosti spôsobilé objasniť skutkové okolnosti danej veci. Súd tak rozhodol tiež so zreteľom na hospodárnosť konania a nenavýšovanie ďalších trov konania.

63. Čo sa týka argumentácie žalovaného v 1. rade vo vzťahu k zavineniu nebohého súd konštatuje, že aj napriek skutočnosti, že chodec prechádzal mimo prechodu pre chodcov je z elementárnej logiky jasné, že je to vždy vodič motorového vozidla, ktorý je vo „výhodnejšej“ pozícii, keďže je chránený samotným motorovým vozidlom. V danom prípade navyše žalovaný v 1. rade - vodič bezosporu nevedol motorové vozidlo rýchlosťou predpísanou, ale vyššou rýchlosťou, čo vplynulo aj v trestnom konaní. Na tomto mieste je nevyhnutné poukázať aj na zarážajúci cynizmus žalovaného v 1. rade, ktorý sa nielenže neospravednil žalobkyni ako pozostalej, ale bagatelizoval dopravnú nehodu, uviedol, že výpovede svedkýň majú nulovú hodnotu a viac zdôrazňoval škodu, ktorá vznikla na jeho motorovom vozidle ako škodu na zdraví, všetko vo svetle necitlivého a vulgárneho vyjadrenia na sociálnej sieti zanedlho po dopravnej nehode.

64. Súd prvej inštancie si neosobuje právo priblížiť sa k reálnej strate a bolesti žalobkyne spôsobenou predmetnou dopravnou nehodou súc si vedomý fakt, že peňažné prostriedky v akejkoľvek výške nie sú spôsobilé zhojiť nezvratný následok. Vzhľadom na uvedené má súd za to, že výška nemajetkovej ujmy tak, ako bola ustálená, je súladná s doterajšou rozhodovacou praxou súdov a je primeraná, všetko v svetle tej skutočnosti, že v prejednanom prípade ide o situáciu, kde obeťou dopravnej nehody bol manžel žalobkyne. Je nesporné, že žalobkyňa utrpela stratu, pričom výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je súdom určovaná voľnou úvahou, vždy však s prihliadnutím na zákonné kritéria závažnosti vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti došlo. Určenie konkrétnej výšky náhrady potom musí zohľadňovať všetky okolnosti konkrétneho prípadu a musí byť v súlade s požiadavkou spravodlivosti. Závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy sa posudzuje najmä s obsahom na jej intenzitu, rozsah a trvanie. V tejto súvislosti je nutné zdôrazniť, že skúmané zásahy vyvolávajú spravidla ujmu dlhotrvajúcu, rozsiahlu a v zásade ničím nereparovateľnú.

65. K námietkam žalovaných je záverom už len potrebné dodať, že smrť obete dopravnej nehody bola nepochybne nečakaná, tragická, žalobkyňou nezavinená udalosť, ktorá do jej života zasiahla a nenávratne pretrhla doterajšie väzby, čím žalobkyňa stratila možnosť realizovať a ďalej rozvíjať svoj rodinný život vo vzťahu k nebohému. Žalobkyňa ako aj svedkovia v tejto súvislosti podrobne popísali charakter vzťahov existujúcich medzi nimi a pozostalým. Medzi žalobkyňou a jej zosnulým manželom bezpochyby existovali sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života. Porušením práva na život jedného z nich došlo k neoprávnenému zásahu do práva na súkromie druhého.

66. Na základe vyššie zisteného skutkového stavu, citovaných právnych ustanovení a uvedených záverov súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

67. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

68. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

69. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

70. Podľa § 262 ods. 1 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

71. O trovách konania súd rozhodol v zmysle citovaných zákonných ustanovení. Vo veci mala žalobkyňa plný úspech, preto má voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 C.s.p v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.